

HS

EVEN VRAGEN AAN

Harm Mannak
Ned. Symfonieorkest

'Beethoven spelen op perron van spoor A'

Liefhebbers van klassieke muziek komen maandag aan hun trekken op het Centraal Station van Den Haag. Rond 11.15 uur melden zich daar muzikanten van het Nederlands Symfonieorkest. Ze musiceren er even, want het Overijsselse orkest heeft net een cd-box met alle negen symfonieën van Beethoven uitgebracht. Directeur Harm Mannak van het Nederlands Symfonieorkest vertelt.

Jullie thuisbasis is Enschede. Waarom dan een cd-lancering in Den Haag?

„De cd-lancering combineren we met de 'onthulling' van onze Randstadrail-tram, die dan ook door Den Haag gaat rijden. En we hebben voor Den Haag gekozen omdat we hopen dat de tram opvalt bij de ambtenaren van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap want zij moeten de komende tijd een oordeel vormen over het cultuurbeleidsplan 2013-2016. Wij willen dat men in de Randstad weet dat er in het oosten een prima orkest zit dat veel mensen bereikt.”

Waar zijn jullie precies te vinden op CS?

„We spelen op het perron van spoor A van de Randstadrail richting Loosduinen. We komen met circa zes of zeven koperblazers en het is nog een verrassing wat we gaan spelen.”

Niet bang dat de muziek wordt overstemd door een verdragingsmelding van de NS of HTM?

„Ik heb altijd geleerd dat de HTM op tijd rijdt. En wat de NS doet kan ik niet voorspellen.”

Staatssecretaris Zijlstra van Cultuur krijgt de eerste Beethoven-box. Is hij zo'n klassieke muzikant?

„Daar heb ik hem nooit persoonlijk over gesproken, maar hij zei wel meteen 'ja' toen we hem voor de presentatie vroegen.”

Wat is eigenlijk uw favoriete symfonie van de componist?

„De zevende. In het tweede deel zit een dodenmars en dat vind ik zulke ontzettend mooie muziek.”

Een halfjaar lang rijdt er een Randstadrail-voertuig rond met afbeeldingen van uw orkestleden. Spelen jullie ook nog live in deze regio?

„Op 19 en 21 april begeleiden we in het Lucent Danstheater de Nationale Reisopera.”

ANGELIQUE MULDER

Man achter het raam

BAS/NATHALYA IS TRAVESTIET IN DE GELEENSTRAAT

DEN HAAG • Bas (31) werkt al zo'n negen jaar als travestiet achter het raam. In het boek 'Ik ben wel mezelf, maar ik ben mezelf ook niet' van onderzoeker Paul van Gelder doet hij zijn verhaal, waarmee de Hagenaar een onbekende kant van de seksindustrie toont.

MAJA LANDEWEER

Hij heeft zo veel meegemaakt in zijn werk, zegt Bas, dat wilde hij graag eens op schrift stellen. „Ik dacht aan een dagboek, maar ik ben niet zo'n schrijver.” En toen kwam hij Paul van Gelder tegen, onderzoeker bij het Haagse SHOP (stichting Hulp en Opvang Prostitutie en Mensenhandel), die werkte aan een serie boeken over mannen in de seksindustrie. „Over transseksuelen en travestieten in de raamprostitutie en mannen die zich aanbieden op internet is nauwelijks wat bekend. Al het beleid is voor vrouwen gemaakt. De gemeente vroeg mij deze groep in kaart te brengen.”

Bas staat er 'voor 100 procent' achter, zegt hij, om mannelijke sekswerkers onder de aandacht te brengen, en vertelde openhartig zijn verhaal. Van Gelder: „Hij praat ook over de minder leuke kanten. Daardoor is het een heel eerlijk verslag

Bas/Nathalya op een foto waarmee hij zich presenteert op internet. FOTO RENATE VON GATZEN, FOTOSTUDIO

geworden.” Meer bekendheid moet zorgen voor betere hulp, indien nodig. Van Gelder: „Als je een mannelijke sekswerker vraagt of die hulp nodig heeft, zegt hij altijd nee. Daarvoor uitkomen is niet stoer. Je moet ze dus anders benaderen.” Bas zelf begon ooit in een 'boysclub'.

Zonder travestie. Werk dat je snel ontgroeit. „De mannen die daar komen, vallen op jong. Op je 21ste kun je met pensioen, dan krijg je geen klanten meer.”

PERFECTIONIST

Eén van de clubklanten wees hem er op dat hij door zou kunnen gaan achter het raam, verkleed als vrouw, dat wel. „Ik had er geen idee van dat er travestieten in hoerenstraten zaten. We reden erlangs en ik besloot het te doen.” Als man achter het raam zitten, zonder jurk, is 'not done', aldus Bas. „Dat wil de exploitant niet. Als het had gekund, had ik dat misschien wel gedaan.” Bas doopt zich Nathalya en bekwaamt zich in het opplakken van nepwimpers en pruiken. Daar is hij zo anderhalf uur mee bezig. „Ik ben een perfectionist.” Privé is hij nooit verkleed, dan is hij gewoon Bas.

Bas deed ook ervaring op als raamprostituté in Groningen en Antwerpen. In Groningen was hij toen de enige travestiet. „Dat was knok-

ken. In het begin werd ik niet geaccepteerd.” In Antwerpen daarentegen is een hele straat voor travestieten. De laatste jaren werkt Bas in de Haagse Geleenstraat. „In de Doubletstraat zijn we niet gewenst.”

Zijn klanten bestaan uit heteroseksuele mannen, die 'een keer wat anders willen', stelt Bas. „Vaak zijn ze getrouwd.” Die mannen noemen we tegenwoordig 'bischierig', vult Van Gelder aan. Van klanten die zich vergissen is geen sprake. „Ik zit in een huis met alleen travestieten en transgenders. Dat is bekend.”

Na al die jaren vindt Bas zijn werk nog steeds leuk om te doen, al zou hij ooit misschien iets anders willen. „Dit werk is zwaar. Ik maak soms dagen van twaalf uur. Het meest vermoeiende is het continu naar buiten moeten turen en de aandacht trekken. Let je even niet op, dan mis je zo een klant.”

'Ik ben wel mezelf, maar ik ben mezelf ook niet', Paul van Gelder. ISBN: 978-90-77024-61-4

Bas werkt in de Haagse Geleenstraat. FOTO JOHAN SCHOLTENS

Den Haag doet circussen met wilde dieren voortaan in de ban

DEN HAAG • Het Groot Russisch Staatscircus heeft in december waarschijnlijk voor de allerlaatste keer de tent opgezet op het Malieveld. De gemeenteraad van Den Haag heeft deze week een D66-motie aangenomen om voortaan de voorkeur te geven aan circussen zonder wilde dieren.

Steden als Amsterdam en Groningen werken al met een voorkeursbeleid door circussen zonder leeuwen en olifanten zelf uit te nodigen.

„Dit is een grote overwinning voor alle dieren die hun leven moeten slijten in een circus,” zegt woordvoerder Henny Greven van de Dierenbescherming afdeling Den Haag. „Wilde dieren die kunstjes moeten vertonen, dat is niet meer van deze tijd. Het levert veel dierenleed op en is bovendien vernederend en respectloos voor deze dieren.”

Een voorstel van de Partij voor de

Zal er ooit nog een circusleeuw te zien zijn in Den Haag? FOTO AD

Dieren om een meer ambitieus dierenbeleid te voeren - een grote financiële steun aan de dierenambulance en -opvang - haalde het niet. „Zeer teleurstellend,” aldus Marieke de Groot van de PvdD.

Geen woningen in lege kantoren

DEN HAAG • Leegstaande kantoren op toplocaties in Den Haag zullen niet worden omgebouwd tot tijdelijke woningen. Die toezegging deed wethouder Nordor (wonen) deze week aan de VVD. Eerder meldde de Rijksgebouwendienst dat leegstaande overheidsgebouwen kunnen worden omgebouwd tot goed-

kope huurwoningen voor arbeidsmigranten. In Den Haag komen veel van die gebouwen leeg. De VVD is blij met de toezegging van Nordor. Volgens raadslid Ibo Gulsen liggen die gebouwen vaak op economisch belangrijke plekken. „Gebouwen op toplocaties moeten beschikbaar blijven voor nieuwe bedrijvigheid.”

TOT Z

Zondag 29 januari

IKEA Amsterdam en Delft: 10-18 uur.
IKEA Duiven, Eindhoven, Haarlem, Heerlen en Hengelo: 11-18 uur.
IKEA Breda: 11-17 uur.

© Inter IKEA Systems B.V. 2012

© IKEA.nl/openingstijden